

ถ่านสำหรับเครื่องช่วยฟัง: ให้ฟรีหรือว่าร่วมจ่าย?

ถึงแม้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) จะให้เครื่องช่วยฟังฟรีแก่คนพิการทางการได้ยิน แต่เครื่องช่วยฟังจำนวนมากไม่ได้ถูกใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากหลายสาเหตุหนึ่งในนั้น คือ ผู้พิการไม่สามารถซื้อถ่านใส่เครื่องช่วยฟังได้ทุกเดือนเพราะถ่านมีราคาแพงเทียบกับรายได้เล็กน้อยของผู้พิการ การศึกษาเรื่องระบบบริการหลังการให้เครื่องช่วยฟังและการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้พิการทางการได้ยินในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติพบว่าผู้พิการที่รับเครื่องช่วยฟังและครอบครัวส่วนใหญ่มีรายได้น้อย และมีความสามารถในการจ่ายค่าถ่านชนิด zinc air อยู่ที่ 60% ของราคาปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพบว่าสถานบริการเครื่องช่วยฟังยังไม่เพียงพอ จึงเห็นว่าควรมีการสนับสนุนถ่านเครื่องช่วยฟังฟรีหรืออาจมีการร่วมจ่ายระหว่างผู้พิการและผู้ให้บริการคนละครึ่งหรือต่อรองราคาถ่านให้ลดลง รวมทั้งเพิ่มช่องทางการให้บริการถ่านเครื่องช่วยฟังให้ใกล้บ้านผู้พิการมากขึ้น

ถ่านสำหรับเครื่องช่วยฟัง

ปัญหา

ผู้พิการทางการได้ยินทั้งสามสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพยังไม่สามารถเบิกถ่านได้ฟรี

การศึกษาพบว่า

- ผู้พิการทางการได้ยินส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยครอบครัวยากจน
- จำเป็นต้องใช้ถ่านประมาณ 1-2 ก้อน/เดือน

30 บาท

- สามารถจ่ายค่าถ่านแบบ zinc air ได้ไม่เกิน 30 บาท (60%) จากราคาถ่านที่ 50 บาท
- สถานที่ให้บริการถ่านเครื่องช่วยฟังไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สนับสนุนถ่านฟรี โดย สปสช. ควรทำสมุดบันทึกและระบบฐานข้อมูลเบิกจ่าย

2. ใช้ระบบร่วมจ่ายระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ โดยลดราคาเหลือไม่เกิน 30 บาท/ก้อน หรือร่วมจ่าย 50 : 50

3. เพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มความสะดวกให้ผู้มารับบริการ

เครื่องช่วยฟังแจกฟรีทุก 3 ปี แต่ถ่านไม่ฟรีและหาซื้อยาก

สปสข. ได้สนับสนุนเครื่องช่วยฟังมาแล้วมากกว่า 10 ปี โดยมีการเบิกจ่ายไปแล้วหลายหมื่นเครื่อง แต่เครื่องมีราคาเฉลี่ยที่ 9,000 - 12,500 บาท และมีอายุการใช้งาน 3 ปี ผู้ใช้จึงสามารถเบิกเครื่องใหม่ได้ทุก 3 ปี เครื่องช่วยฟังทุกชนิดต้องอาศัยถ่านให้พลังงาน ถ่านเครื่องช่วยฟังแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ถ่านก้อนใช้กับเครื่องช่วยฟังชนิดแบบกล่อง ซึ่งเป็นลักษณะถ่านทั่วไป ทั้งแบบ AA และ AAA มีราคาเฉลี่ยก้อนละ 10 บาท และถ่านชนิด zinc air ใช้กับเครื่องช่วยฟังแบบทัดหลังใบหู และแบบใส่ในช่องหูมี 4 ขนาดคือเบอร์ 10 13 312 และ 675 แต่กตามไปตามรุ่นของเครื่องช่วยฟังมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ก้อนละ 50 บาท ปัจจุบันผู้พิการฯ ยังไม่สามารถเบิกถ่านเครื่องช่วยฟังได้ฟรี ดังนั้นผู้พิการฯ ต้องรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เอง

ถ่านชนิด zinc air เฉลี่ยก้อนละ 50 บาท

ถ่านทั่วไป เฉลี่ยก้อนละ 10 บาท

วิธีการศึกษา

งานวิจัยนี้ศึกษาระบบบริการหลังการให้เครื่องช่วยฟังและการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้พิการทางการได้ยินในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติโดยการทบทวนวรรณกรรม การสนทนากลุ่มและการสำรวจสถานการณ์ และปัญหาการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้พิการทางการได้ยินเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะแนวทางหลังการให้บริการเครื่องช่วยฟังรวมทั้งแนวทางสนับสนุนถ่านสำหรับเครื่องช่วยฟังเพิ่มเติมในชุดสิทธิประโยชน์ในอนาคต

เกือบครึ่งของผู้พิการทางการได้ยินเป็นผู้สูงอายุมีรายได้น้อย และจ่ายค่าถ่านไม่ไหว

การศึกษานี้พบว่า ผู้พิการฯ ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและมีรายได้น้อย โดยมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 1,400 บาท และอาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจนที่มีรายได้เพียง 10,000 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้พิการฯ ใช้ถ่านเครื่องช่วยฟัง zinc air ประมาณ 1-2 ก้อนต่อเดือน คิดเป็นรายจ่ายประมาณ 100 บาทต่อเดือน (7% ของรายได้ต่อเดือน) ผู้พิการฯ 47% ระบุว่า การซื้อถ่านเองนั้นเป็นภาระทางการเงิน และผู้พิการฯ ส่วนใหญ่สามารถซื้อถ่านที่ราคา 32 บาทต่อก้อนเท่านั้น (60% ของราคาถ่านปัจจุบันซึ่งมีราคาเฉลี่ย 50 บาทต่อก้อน) ส่วนการเข้าถึงการซื้อถ่านยังเป็นอีกปัญหาหนึ่ง เนื่องจากสถานที่จำหน่ายถ่านเครื่องช่วยฟังมีจำกัดโดยเฉพาะในสถานที่ที่ให้บริการเครื่องช่วยฟังเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเพียงแห่งเดียวในแต่ละจังหวัด โดยผู้พิการฯ มากถึง 63% ยังระบุว่าสถานที่ให้บริการเครื่องช่วยฟังและถ่านนั้นยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตนและทำให้ให้ผู้พิการฯ เข้าถึงการซื้อถ่านได้อย่างลำบาก

ผู้พิการทางการได้ยิน 47% ระบุว่าค่าใช้จ่ายในการซื้อถ่านนั้นเป็นภาระทางการเงิน

ส่วนใหญ่สามารถจ่ายเงินซื้อถ่านที่ราคา **32 บาท / ก้อน** คิดเป็น 60% จากราคาถ่านปัจจุบัน ซึ่งมีราคาเฉลี่ย 50 บาท/ก้อน

ต้องใช้ถ่านเครื่องช่วยฟังแบบ zinc air ประมาณ 1-2 ก้อน/เดือน

คิดเป็นเงินประมาณ **100 บาท/เดือน**

เท่ากับประมาณ **7%** ของรายได้แต่ละเดือน

ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย

ครอบครัวยากจนมีรายได้เพียง **10,000 บาท/เดือน**

มีรายได้ของตนเองเฉลี่ย **1,400 บาท/เดือน**

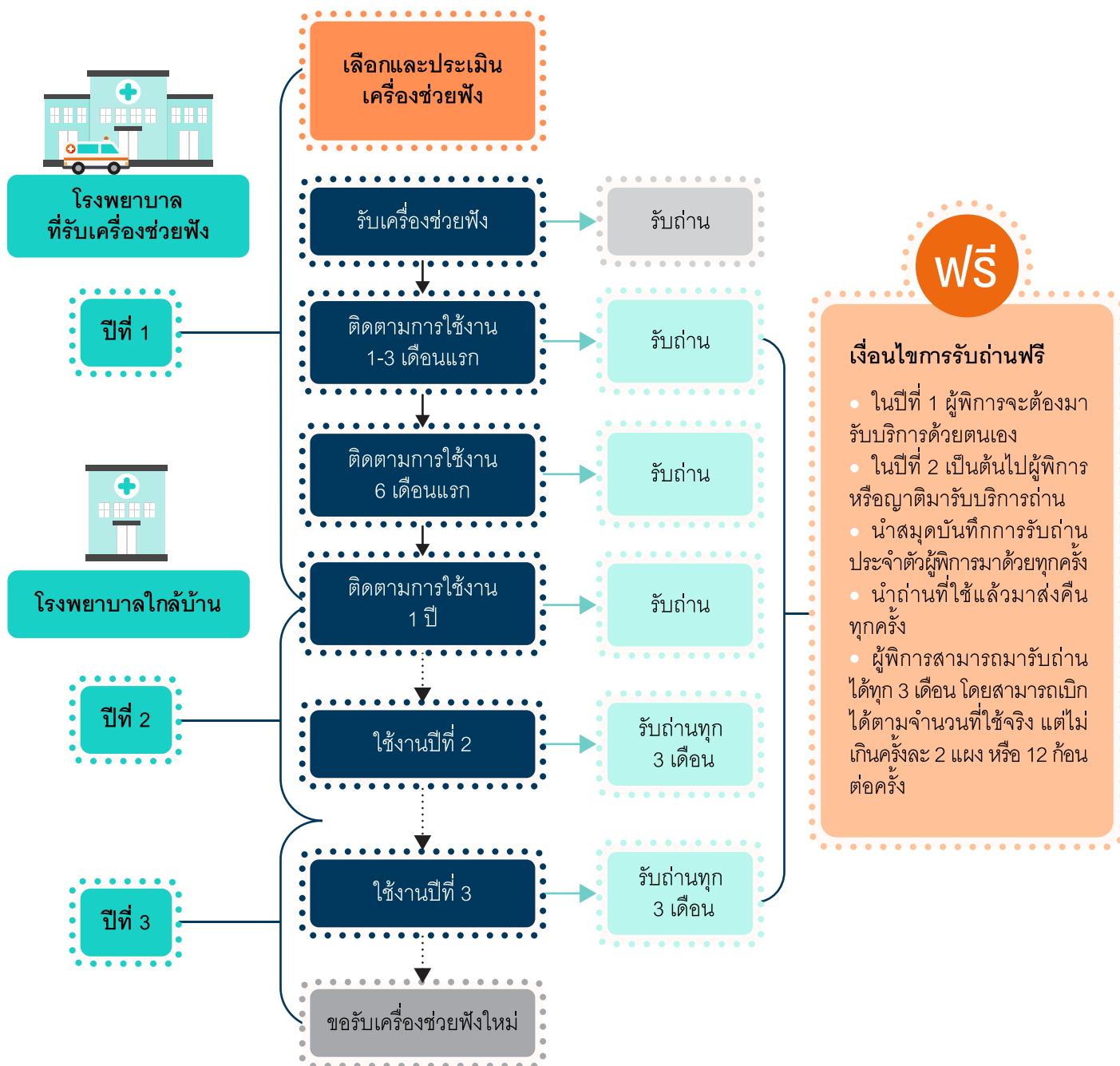
หากต้องสนับสนุนท่านสำหรับเครื่องช่วยฟัง ต้องทำอย่างไรบ้าง

เพื่อสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องช่วยฟังอย่างต่อเนื่องและสะดวกแก่ผู้รับบริการมากขึ้น คณะผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการสนับสนุนท่านออกเป็น 3 ทางเลือก คือ

ทางเลือกที่ 1

สนับสนุนท่านให้กับผู้พิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยให้เริ่มนโยบายนี้กับผู้รับบริการรายใหม่ โดยมีแนวทาง ดังนี้

รูปแบบการสนับสนุนท่านเครื่องช่วยฟังแก่ผู้พิการทางการได้ยิน

ทางเลือกที่ 2

ใช้ระบบร่วมจ่ายครั้งต่อครั้งระหว่างผู้รับบริการกับผู้ให้บริการ

ทางเลือกที่ 3

ต่อรองราคาค่าท่านประเภท zinc air ให้อยู่ที่ราคาไม่เกิน 30 บาทต่อก้อน

นอกจากนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการในทางเลือกที่ 1 และ 2 ดังนี้

1. ควรจัดทำสมุดบันทึกการรับท่านสำหรับผู้พิการ เพื่อใช้เก็บสถิติการใช้ท่านและนัดหมายการเข้ามารับท่าน
2. ควรจัดทำฐานข้อมูลในการเบิกจ่าย ท่าน เพื่อใช้เก็บสถิติของการเบิกจ่าย รวมทั้งป้องกันการเบิกจ่ายซ้ำซ้อน

นายวิฑวัช พันธมงคล

ผู้ช่วยวิจัย

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ

ติดตามรายงานฉบับสมบูรณ์ได้ที่ <http://www.hitap.net/research/139482>

ติดตาม Policy Brief จาก HITAP

ได้ที่ www.hitap.net

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องการศึกษาระบบบริการหลังการให้เครื่องช่วยฟังและการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้พิการทางการได้ยินในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยนายสุรเดช ดวงทิพย์สิริกุล นายวิฑวัช พันธมงคล น.ส.อรพพรเดช โพธิ์หัง น.ส.บุญตริกา รัชตเศรษฐนันท์ ดร.นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์

หน่วยงานที่สนใจรับ Policy Brief ฉบับพิมพ์ สมัครบ
ได้ที่ comm@hitap.net โดยระบุอีเมลเพื่อจัดส่ง

ท่านที่สนใจรับเป็นรายบุคคล สมัครบสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ (ไฟล์ PDF) ได้ที่ comm@hitap.net โดยระบุอีเมลเพื่อจัดส่ง

ดาวน์โหลดฉบับ PDF และ Policy Brief เล่มอื่นๆ ได้ที่ www.hitap.net

HITAP เป็นองค์กรวิจัยกึ่งอิสระภายใต้สำนักงานนโยบาย และยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุขและเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเมธีวิจัยอาวุโส สำนักรางกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีพันธกิจหลักคือ ศึกษาผลกระทบทั้งบวกและลบจากการใช้เทคโนโลยีหรือนโยบายด้านสุขภาพเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายของภาครัฐ เช่น คณะอนุกรรมการพัฒนาปัญญาหลักแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้กระทรวงสาธารณสุข ส่วนในระดับชาติโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา HITAP เน้นการพัฒนาศักยภาพให้ประเทศเหล่านั้นสามารถทำประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพด้วยตนเอง

ติดต่อ:

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)

อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์: 02-591-8161, 02-590-4375 และ 02-590-4549

โทรสาร: 02-590-4374 และ 02-590-4363

อีเมล: hitap@hitap.net

เว็บไซต์: www.hitap.net

งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้
ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา
ไม่ใช้เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง

HITAPTHAILAND

HITAP_THAI

HITAP THAI

HITAP.NET

